

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/80/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317206703
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6317206703.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej I. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, XXX XX G., v konaní o zaplatenie 2 148,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 5Csp/154/2017 - 62 zo dňa 19. decembra 2017 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 110,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 110,64 Eur od 30. 10. 2014 do zaplatenia, druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti späťvzatia žaloby z r u š u j e a konanie v tejto časti z a s t a v u j e.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v ostávajúcej časti druhého výroku o zamietnutí žaloby p o t v r d z u j e.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v treťom výroku o nároku na náhradu trov konania m e n í tak, že žalobca j e p o v i n ť nahradíť žalovanej trovy prvoinštančného konania v plnom rozsahu do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

IV. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa pôvodne žalobou domáhal zaplatenia sumy 2 148,47 Eur titulom zostávajúcej časti zosplateného nezaplateného úveru žalovanou, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2 148,47 Eur od 30. 10. 2014 do zaplatenia. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie 50,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10,- Eur od 02. 08. 2017 do 31. 08. 2017, zo sumy 20,- Eur od 01. 09. 2017 do 27. 09. 2017, zo sumy 30,- Eur od 28. 09. 2017 do 25. 10. 2017, zo sumy 40,- Eur od 26. 10. 2017 do 22. 11. 2017 a zo sumy 50,- Eur od 23. 11. 2017 do zaplatenia z dôvodu späťvzatia žaloby v tejto časti pre čiastočné úhrady žalovanou v priebehu konania (prvý výrok), v časti zostávajúcej po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobu zamietol (druhý výrok) a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (tretí výrok).

2. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že dňa 15. 10. 2013 uzavrel právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 so žalovanou zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2 500,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 60 mesačných splátkach po 80,23 Eur, so

splatnosťou splátky k 20. dňu v mesiaci, pri ročnej úrokovej sadzbe a RPMN 32 %, priemernej hodnote RPMN 20,83 %. Celková čiastka spojená s úverom činila 4 678,20 Eur a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na október 2018. Žalovaná pred podaním žaloby uhradila na úver v splátkach spolu sumu 1 082,70 Eur a po podaní žaloby 40,- Eur, konkrétne (v období rozhodnom pre zosplatnenie úveru) dňa 12. 11. 2013 splátku splatnú 20. 11. 2013 vo výške 80,23 Eur, dňa 11. 12. 2013 splátku splatnú 20. 12. 2013 vo výške 80,23 Eur, dňa 14. 01. 2014 splátku splatnú 20. 01. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 13. 03. 2014 splátku splatnú 20. 02. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 23. 04. 2014 splátku splatnú 20. 03. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 18. 06. 2014 uhradila 20,35 Eur, dňa 16. 07. 2014 57,65 Eur a dňa 19. 08. 2014 2,23 Eur na splátku splatnú 20. 04. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 19. 08. 2014 uhradila 55,42 Eur, dňa 19. 09. 2014 24,81 Eur na splátku splatnú 20. 05. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 19. 09. 2014 uhradila 32,84 Eur, dňa 21. 10. 2014 47,39 Eur na splátku splatnú 20. 06. 2014 vo výške 80,23 Eur, dňa 21. 10. 2014 uhradila 10,26 Eur na splátku splatnú 20. 07. 2014 a od 27. 11. 2014 uhradila postupne zvyšok zaplatenej sumy. Právny predchodca žalobcu výzvou - predžalobnou upomienkou zo dňa 27. 08. 2014 oznámil žalovanej, že eviduje nedoplatok zo zmluvy vo výške 289,79 Eur a upozornil ju, že v prípade, ak nebude do 05. 10. 2014 zaplatená splátka za mesiac jún 2014, bude oprávnený úver zosplatiť.

3. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 29. 10. 2014 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že jej dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz (v samotnom oznámení neuviedol, ku ktorému dňu, z argumentácie uvedenej v konaní (aj odvolacom) však vyplýva, že k 19. 10. 2014). Výška dlžnej sumy k 29. 10. 2014 predstavovala 2 577,68 Eur, z toho istina 2 547,47 Eur.

4. Žalovaná na súdnom pojednávaní konanom dňa 19. 12. 2017 namietla premlčanie práva uplatneného žalobou.

5. Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka a spravuje sa aj ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“). V čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola žalovaná v omeškaní so zaplatením splátky splatnej 20. 06. 2014, nakoľko podľa prehľadu splátok a úhrad a predžalobnej upomienky bola v tom čase poslednou včas zaplatenou splátkou splátka za mesiac máj 2014.

6. Vzhľadom na námietku premlčania práva žalobcu vznesenú žalovanou v konaní pred súdom prvej inštancie, tento mal za to, že právo je premlčané v trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka v spojení s § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „O. z.“). Vychádzal z názoru, že splátka splatná dňa 20. 06. 2014 je tou splátkou, pre nesplnenie ktorej právny predchodca žalobcu využil oprávnenie na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru dňom 19. 10. 2014 dojednané v bode 12.4. zmluvy. Súd prvej inštancie bol názoru, že nakoľko ust. § 53 ods. 9 O. z. umožňuje uplatniť právo podľa § 565 O. z. až po trojmesačnom omeškaní so splátkou, v tejto časti je lex specialis k § 565 druhej vete O. z., podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri sume splácanej mesačnými splátkami sa za obdobie trojmesačného omeškania s niektorou splátkou stanú splatnými najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 O. z. To je však v rozpore s § 565 O. z., ktorý hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Preto podľa súdu prvej inštancie v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 O. z. po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky, to však nemá vplyv na plynutie premlčania. Aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Vzhľadom na to, že § 53 ods. 9 O. z. umožňuje vyhlásenie predčasnej splatnosti uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 O. z. a od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením alebo uplynutím lehoty na zaplatenie uvedenej vo výzve na úhradu dlžnej sumy, ktorou bola vyhlásená predčasná splatnosť) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Premlčacia doba teda uplynula dňom 21. 06. 2017 a žaloba bola podaná po jej uplynutí dňa 17. 08. 2017. Súd prvej inštancie preto žalobu vo zvyšku (t.j. v časti, v ktorej nebola vzatá späť a konanie zastavené) zamietol ohľadne hlavného záväzku spočívajúceho v nezaplatenom úvere a aj ohľadne akcesorického úroku z omeškania, nakoľko v zmysle § 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

7. Súd prvej inštancie dodal, že bližšie neskúmal, či boli splnené všetky podmienky § 53 ods. 9 O. z. na zosplatenie úveru, pretože účelom tohto ustanovenia je podľa neho ochrana spotrebiteľa a nie veriteľa a aj prípadné následky porušenia tohto ustanovenia je potrebné posudzovať v prospech spotrebiteľa, ktorého má chrániť a nie veriteľa, ktorého chrániť nemá.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci, nakoľko mal za to, že žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu.

9. Proti druhému výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby a proti závislému tretiemu výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p., t.j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že právny predchodca žalobcu nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru pre omeškanie so zaplatením prvej omeškanej splátky, ale pre nezaplatenie splátky splatnej 20. 09. 2014, t.j. splatnej pred zosplatením úveru ku dňu 19. 10. 2014. Ust. § 53 ods. 9 O. z. neupravuje počiatok plynutia premičacej doby, vyplýva z neho len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa ust. § 565 O. z. žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá podľa žalobcu žiaden vplyv na beh premičacej doby. Ak by totiž mala začať plynúť premičacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premičacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/228/2016-74, ktorý totožné posúdenie začatia plynutia premičacej doby podľa § 103 O. z. pre celý zosplatený úver od splatnosti prvej omeškanej splátky v inej právnej veci označil za neprípustné. Inštitút zročnosti celého dlhu ako strata výhody splátok predstavuje sankciu pre dlžníka a ako prostriedok ochrany pre veriteľa nemôže mať pre veriteľa nepriaznivý následok.

10. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že premičané sú len splátky úveru splatné dňa 20. 06. 2014 a 20. 07. 2014, nakoľko žaloba bola podaná dňa 17. 08. 2017 pred splatnosťou splátky splatnej dňa 20. 08. 2014 a zostávajúceho úveru splatného dňa 19. 10. 2014 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20. 09. 2014. Preto vzal žalobu v časti dvoch premičaných splátok po ich čiastočnej úhrade žalovanou vo výške 50,- Eur späť (2 x 80,23 Eur = 160,46 Eur - 50 Eur), t.j. v časti sumy 110,46 Eur a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 110,46 Eur od 30. 10. 2014 do zaplatenia.

11. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že konanie zastaví v časti o zaplatenie sumy 110,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 110,64 Eur od 30. 10. 2014 do zaplatenia a uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 987,83 Eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% p.a. zo sumy 2 037,83 Eur od 30. 10. 2014 do 01. 08. 2017, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% p.a. zo sumy 2 027,83 Eur od 02. 08. 2017 do 31. 08. 2017, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% p.a. zo sumy 2 017,83 Eur od 01. 09. 2017 do 27. 09. 2017, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 2 007,83 Eur od 28. 09. 2017 do 25. 10. 2017, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 1 997,83 Eur od 26. 10. 2017 do 22. 11. 2017, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 1 987,83 Eur od 23. 11. 2017 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

12. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že súhlasí so zastavením konania v navrhovanej časti a v ostatnom s rozsudkom súdu prvej inštancie.

13. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej doručenému mu dňa 16. 03. 2018 nevyjadril.

14. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C. s. p. v prvom rade vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom po rozhodnutí súdu prvej inštancie do právoplatného skončenia konania a súhlas žalovanej s týmto späťvzatím v zmysle § 370 C. s. p. pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 110,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 110,64 Eur od 30. 10. 2014 do zaplatenia, druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti tohto v odvolacom konaní učeného späťvzatia žaloby zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

15. Následne odvolací súd preskúmal vec len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p. v rozsahu vád týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k názoru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, po čiastočnom späťvzatí žaloby v odvolacom konaní zostávajúca nezrušená časť druhého výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správna a je potrebné ju podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o počiatku plynutia trojročnej premlčacej doby a o premlčaní práv uplatnených žalobou, nestotožňuje sa však so záverom, že ust. § 53 ods. 9 O. z. je lex specialis vo vzťahu k ust. § 565 druhá veta O. z., ani že by súd nemal skúmať, či boli naplnené všetky podmienky ust. § 53 ods. 9 O. z. na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

16. Odvolací súd na zdôraznenie vecnej správnosti druhého výroku napadnutého rozsudku, reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu udáva, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil v otázke premlčania práva, keď žalobu v ostávajúcej časti po čiastočnom zastavení konania ako nedôvodnú zamietol.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu závery rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, na ktoré poukazuje žalobca v odvolaní, sú žalobcom uvedené nepresne a len čiastočne. Po vete: „Pokiaľ by následná zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky ... posunul by sa začiatok plynutia premlčacej doby pred okamžik splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich.“ nasleduje veta: „Ad absurdum, pokiaľ by došlo k zročnosti celého dlhu po viac ako troch rokoch (§ 101 OZ) od prvej omeškanej splátky, bolo by dôsledkom zročnosti premlčanie celého dlhu. Takýto následok je nepripustný, pretože inštitút zročnosti celého dlhu ako strata výhody splátok predstavuje sankciu pre dlžníka a ako prostriedok ochrany pre veriteľa nemôže mať pre veriteľa nepriaznivý následok.“ Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom prezentovaným v danom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne, pretože tento vychádza z mylného predpokladu, že oprávnenie veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru nie je časovo limitované (čo by bolo neprípustné). Aj v prípade nespotebitelských úverov, pri ktorých sa neaplikuje ust. § 53 ods. 9 O. z. je za dodržania podmienok uvedených v ust. § 565 O. z. zákonným následkom v zmysle ust. § 103 O. z. posunutie počiatku plynutia premlčacej doby plynúcej pôvodne osobitne ohľadne splátok pôvodne splatných po splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatným celý dlh, pred ich pôvodnú splatnosť a pôvodný počiatok plynutia osobitnej premlčacej doby ohľadne každej z nich.

18. Odvolací súd je názoru, že ust. § 53 ods. 9 O. z. je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ust. § 565 O. z., t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 O. z. - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva, preto tieto ustanovenia nie sú v rozpore, ust. § 53 ods. 9 O. z. nepredstavuje lex specialis vo vzťahu k ust. § 565 druhá veta O. z. Nakoľko touto splátkou v tomto prípade v zmysle predžalobnej upomienky zo dňa 27. 08. 2014 bola splátka splatná dňa 20. 06. 2014, a do omeškania s ňou sa žalovaná dostala dňa 21. 06. 2014 najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením, t.j. po 21. 09. 2014 bola splátka splatná dňa 20. 10. 2014 (pretože do splatnosti splátky splatnej dňa 20. 09. 2014 ešte neuplynuli tri mesiace. Veriteľ uplatnil právo na zaplatenie celej pohľadávky dňa 19. 10. 2014, t.j. do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t.j. do 20. 10. 2014). V dôsledku zosplatnenia úveru začala plynúť trojročná premlčacia doba dňom 20. 06. 2014 a uplynula dňom 20. 06. 2017 (utorok). Žaloba bola podaná na súd až dňa 17. 08. 2017, t.j. nárok ňou uplatnený je premlčaný. Preto správne súd prvej inštancie určil, že splátkou, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru bola splátka splatná dňa 20. 06. 2014 a vec správne právne posúdil. Vzhľadom na to odvolací súd druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v I. výrokom rozsudku odvolacieho súdu o čiastočnom zastavení konania nedotknutej časti.

19. Pre úplnosť odvolací súd podotýka, že aj keď premlčané právo nemožno priznať súdom, t.j. priznať mu kvalitu judikovaného práva, ktoré možno nútene vymáhať od dlžníka, neznamená to, že by žalovaná

nemohla premlčaný dlh zaplatiť dobrovoľne. Plnenie premlčaného dlhu veriteľovi nie je bezdôvodným obohatením veriteľa (§ 455 ods. 1 O. z.)

20. Aj keď je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi, pre ktoré bol druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie napadnutý, ako aj rozsahom odvolania (pričom záver súdu prvej inštancie o predčasnej splatnosti úveru žalobca v odvolaní nenapadol), pre úplnosť uvádza, že neobstojí názor súdu prvej inštancie, že nie je potrebné bližšie skúmať všetky podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa ust. § 53 ods. 9 O. z., pretože prípadné následky jeho porušenia, t.j. nedodržania podmienok na zosplatenie úveru, by za daných okolností tohto prípadu boli na neprospech spotrebiteľa v tom, že niektoré splátky by neboli premlčané a účelom daného ustanovenia je ochrana spotrebiteľa. Odvolací súd podotýka, že ust. § 53 ods. 9 O. z. síce sprísňuje (kladie ďalšie) podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti plnenia pôvodne dohodnutého v splátkach uvedené v § 565 O. z., avšak ako každý právny úkon, tak aj právny úkon, ktorým veriteľ uplatňuje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti plnenia, je súd nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať ex offio z pohľadu, či nie je absolútne neplatný, t. j. či napríklad neodporuje zákonu. Nedodržanie podmienok na zosplatenie úveru má za následok absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 O. z. Ochrana slabšej strany oproti strane „silnejšej“ spočíva napr. v širšej poučovacej povinnosti (§ 292 C. s. p.), v zbavení slabšej strany niektorej procesných povinností (napr. súd je povinný obstaráť, zabezpečiť a vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci - § 295 C. s. p.), posunutie momentu koncentrácie konania do rozhodnutia vo veci samej (§ 296 C. s. p.), to však neznamená, že súd má rezignovať na svoju nestrannosť a neprihliadať na prípadnú absolútnu neplatnosť právneho úkonu preto, že to vyhovuje spotrebiteľovi.

21. Navyše v tomto prípade pre prijatie záveru o premlčaní dlhu bolo nevyhnutné skúmať, či v čase, keď došlo k využitiu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (t. j. dňa 19. 10. 2014) bola dlžníčka (žalovaná) stále v omeškaní so zaplatením splátky, pre ktorú sa stal úver splatný, inak (ak by medzičasom došlo k jej zaplateniu) by súd prvej inštancie nemohol prijať záver, že práve splátka splatná dňa 20. 06. 2014 je tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh. Nie je pritom rozhodujúce, či splátka, pre omeškanie ktorej veriteľ pristúpil k výzve a upozorneniu podľa § 53 ods. 3 O. z. bola medzičasom zaplatená, ale či v čase uplatnenia práva podľa § 565 O. z. existuje splátka (hoc aj nasledujúca, s ktorou je dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace). Podľa názoru odvolacieho súdu veriteľ môže upozorniť dlžníka na možnosť uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky naraz aj keď dlžník ešte nie je v omeškaní s niektorou či viacerými splátkami po dobu troch mesiacov. Ustanovenie § 53 ods. 9 O. z. totiž nevyžaduje ako podmienku upozornenia na možnosť využitia práva podľa § 565 O. z. omeškanie so splátkou viac ako tri mesiace, omeškanie je rozhodujúce až z hľadiska uplatnenia práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti dlhu. Ak by totiž veriteľ vyčkával s upozornením až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním splátky a následne doručoval upozornenie dlžníkovi, kedy po jeho doručení by musel čakať ďalších 15 dní na uplatnenie práva, práve vtedy by sa mohlo ľahko stať, že by nestihol právo uplatniť do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

22. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) C. s. p. stanovujúcim jednu z výnimiek z viazanosti rozsahom odvolania preskúmal aj závislý tretí výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Žalovaná mala v prvoinštančnom konaní plný úspech, nakoľko žaloba bola po jej čiastočnom späťvzati a z toho vyplývajúceho čiastočného zastavenia konania zamietnutá. Nie je podstatné, z akého dôvodu vzal žalobca žalobu čiastočne späť (ani v odvolacom konaní), pretože ním uplatnený nárok v pôvodnej žalobe je v celom rozsahu premlčaný, na čo prihliadol súd po vznesení námietky premlčania žalovanou, t.j. aj keby žalovaná premlčaný dlh čiastočne v priebehu konania neuhradila a nedošlo by v dôsledku toho k čiastočnému späťvzatiu žaloby, žaloba by bola ako celok aj tak zamietnutá. Súd prvej inštancie však rozhodol v rozsudku o nároku žalovanej na náhradu trov konania nevykonateľným výrokom, v ktorom neuviedol povinnosť a lehotu na plnenie. Vyšší súdny úradník rozhoduje v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. totiž len o výške a prijímateľovi náhrady trov konania, neukladá povinnosť ani neurčuje lehotu na plnenie. Zmena výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania teda súvisí s nesprávne formulovaným výrokom, v ktorom absentovali tieto údaje. Preto odvolací súd uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy prvoinštančného konania v plnom rozsahu. Obsahovo ide o totožné rozhodnutie opierajúce sa o ustanovenie § 255 C. s. p. V treťom výroku bol preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenený podľa § 388 C. s. p. O výške a prijímateľovi náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd

začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku by bola vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu aj trov odvolacieho konania z dôvodu plného úspechu žalovanej v odvolacom konaní. Nárok na náhradu trov odvolacieho konania však žalovanej odvolací súd nepriznal z dôvodu, že jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

24. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).